

Moskva in Peiping se kar vsirajno grizela

Dogodki zadnjih dni so od-
krili nove dokaze za pre-
pir med Sovjetsko zvezo
in rdečo Kitajsko.

WASHINGTON, D. C. — Mosk-
va in Peiping zmeraj bolj do-
kazujeta, da se grizeta med se-
boj. V tem mesecu je Hruščev
dal kar več političnih klofut ki-
tajskim tovaršem. Najprej se v
Moskvi in Peipingu ni udeležil
noben zastopnik sovjetske vlade
ob kitajske jubilejne proslave
ob priliki 40-letnice ustanovitve
kitajske komunistične stranke.
Zato je pa Hruščev iz same klju-
bovalnosti poslal valiko sovjets-
ko delegacijo pod vodstvom to-
variša Suslova v Ulan Bator na
podobno proslavo komunistične-
ga režima v Zunanji Mongoliji.
Obenem se je Hruščev udeležil
v izredno močnem spremstvu
komunističnih veljakov prosla-
ve 4. julija, ki jo je priredilo
naše poslaništvo v Moskvi. Ostal-
ja na proslavi do konca in se dal
fotografirati. Moskovsko časo-
pisje je o vsem tem veliko pi-
salo, o kitajskih proslavah je pa
prineslo samo kratka poročila
na zadnjih straneh.

Obrambna pogodba s Sev. Korejo

Hruščev je šel še dalje. Skle-
nil je komunističnim režimom v
Severni Koreji obrambno po-
godbo za 10 let proti "napadal-
nosti" SEATO in južnokorejs-
kih vojaških "reakcijonarjev".
V resnici je vsa stvar bolj na-
perjena proti kitajskim tovari-
šem. Pove jim, da so zgubili svoj
vpliv v Severni Koreji, dasirav-
no so njihove divizije botrovale
ustanovitvi severnokorejske ko-
munistične republike.

Sovjetska radodarnost popustila

Moskovsko časopisje je sedaj
odkrilo tudi tajnost, zakaj so se
zadnja gospodarska pogajanja
med ruskimi in kitajskimi tova-
riši tako hudo zavlekla. Kitajski
tovariši so namreč hoteli izbiti
iz Moskve nova posojila in več-
je dobave blaga, posebno indus-
trijske opreme. Pa je Hruščev
rekel da iz te moke ne bo kruha:
Kitajci so že tako dolžni nad
\$300,000,000 na tekočih ruskih
dobavah in morajo najprej pla-
čati ta dolg, potem šele bo mo-
goče govoriti o novih posojilih.
Kitajci so se dolgo upirali sta-
lišču njihovih ruskih tovarišev,
toda končno so morali popustiti
in skleniti novo trgovsko pogod-
bo po pogojih, ki jih je diktiral
Hruščev. Vse to je bilo poveda-
no kar naravnost ali med vrsti-
cami v moskovskem časopisju.

Hiše na kolisih

Po vsej deželi živi v hišah na
kolesih (trailer) okoli milijon in
pol ljudi, velika večina na po-
sebnih za to prirejenih prostori-
h, kjer je poskrbljeno za par-
kanje, elektriko in sanitarne
naprave.

FAIR + WARMER

Vremenski
prerok
pravi:

Sončno in malo topleje. Naj-
višja temperatura 78. — Včeraj
zjutraj ob 5:30 je zabeležil Cle-
veland najnižjo temperaturo za
9. julij — 43.2 F.

Novi grobovi

Ella Malloy

V petek je umrla na svojem
domu na 4216 Superior Ave.
72 let stara Ella Malloy rojena
v Clevelandu. Bila je vdova,
mož Frank je umrl pred dve-
mi leti. Bila je mati Al Trude,
Jacka Malloy in Harrya Trude.
Pogreb bo jutri popoldne
ob 1:30 iz Grdinovega pogreb-
zavoda na E. 62 St. na Hill-
crest Memorial Park.

Steve Kolic St.

V četrtek je umrl v Cleve-
land General Metropolitan bol-
nišnici 79 let stari Steve Kolic
St., rojen v Generalskem sto-
lu na Hrvaškem, od koder je
prišel l. 1904. Zapustil je že-
no Ano, hčeri Margie Cizel in
Katarino Younis, sinova Steva
in Tonya, pet vnukov in brata
Atona. Pogreb je danes zj. ob
1:30 v stolnici sv. Janeza iz
Grdinovega pogreb. zavoda na
Lake Shore Blvd. Družina je
živela na 1564 E. 31 St.

Joseph Skebe

Po dolgi boleznici je preminul
v nedeljo popoldne v Holy Fam-
ily Cancer Home Joseph Skebe,
star 74 let, stanujoč na 19950 St.
Clair Ave., Euclid, O. Bil je vdo-
vec, soproga Frances, roj. Blat-
nik, poprej Klemenc, je umrla
leta 1955. Tukaj zapuška pasto-
re Vincenta Klemenc, Mary
Crouse, Franka Klemenc, Fran-
ces Schmitz, Williama, Agnes
Skolar (v Floridi), vnuke in
pravnuke ter sestro Anno Bre-
gar. Brat Frank je umrl pred
3 tedni. Rojen je bil v Malih
Laščah pri Žužemberku. Tukaj
je bival 60 let. Zaposlen je bil
30 let pri Cleveland Trencher
Co., dokler ni bil upokojen. Bil
je član Loyalties No. 158 SNPJ.
Pogreb bo v sredo zjutraj iz Jos.
Zelev Sinovi pogreb. zavoda
na 458 E. 152 St. Čas še ni dolo-
čen.

(Dalje na 3. strani)

Poljska išče novo poso- jilo v Ameriki

WASHINGTON, D. C. — Polj-
ska komunistična vlada je že
pred tedni poslala naši adminis-
traciji prošnjo za posojilo v
znesku \$180,000,000 za nakup de-
želnih pridelkov, posebno hrane
n še za \$5,000,000 za nakup in-
dustrijske opreme.

V administraciji prevladuje
mnenje, da bo Poljska dobila po-
sojilo za nakup hrane po dose-
danih pogojih: Nakupov ne bo
plačala v dolarjih, ampak v polj-
skem denarju, ki ga ji bo potem
naša administracija poklonila.
Taki posojili je Poljska dobila
tekmo zadnjih 4 let že precej.
Vendar pa sedanje posojilo ne
bo znašalo vsega zneska, ampak
verjetno precej manj. Ni pa no-
benega upanja, da bi Poljska do-
bila še 5,000,000 za nakup indus-
trijske opreme.

Poljska je dobila od nas te-
kom zadnjih 4 let \$426,000,000
podobnih posojil; 363,000,000
je bilo namenjenih za nakup
hrane, ostanek je bil porabljen
za nakup industrijskih surovin
in strojev.

Novi avtomobili bodo krajši!

DETROIT, Mich. — Godrnja-
nje lastnikov starih prekratkih
garaž ali novih predolgih avto-
mobilov je dobilo zadoščenje. Iz
Detroita prihaja vest, da bodo
avtomobili za l. 1962 krajši od
dosedanjih. Za koliko palcev, je
še tajnost.

Novico so gotovo z veseljem
pozdravili skoraj vsi bodoči kup-
ci novih avtomobilov.

Zunanja Mongolija je pripravljena na stike

Ljudska republika Zunanja
Mongolija je sporočila
Združenim državam, da je
pripravljena vzpostaviti z
njimi diplomatske stike.

MOSKVA, ZSSR — Poslanik
Zun. Mongolije v Moskvi Sono-
myn Luvsan je obvestil odprav-
nika poslov ZDA E. Freersa v
privatnem razgovoru, da je nje-
gova vlada pripravljena vzpo-
staviti redne diplomatske odno-
šaje z Združenimi državami.

Washington se je za vzpostavi-
tev teh odnošajev odločil šele
nedavno in upanju, da bo mogel
v prestolnici Zun. Mongolije
Ulan Batoru boljše opazovati
razvoj spora med Moskvo in
Peipingom. Zun. Mongolija je
eno izmed glavnih poprišč, kjer
se borita rdeča Kitajsko in Sov-
jetska zveza za vpliv.

Odločitev Amerike vzpostavi-
ti redne diplomatske odnose z
Zun. Mongolijo je naletela na
oster odpor na Formozi. Čang-
kajškova vlada smatra Zun.
Mongolijo za del Kitajske in ne
za neodvisno državo. V Tajpeju
se tudi boje, da je priznanje
Zun. Mongolije od strani Ameri-
ke prvi korak k novi politiki do
rdeče Kitajske in njenega spre-
jema v Združene narode.

Tito bo končno dobil ameriško pomoč v hrani

WASHINGTON, D. C. — Taj-
ništvo za kmetijstvo je objavilo,
da bo dalo Jugoslaviji v okviru
akcije "Program za mir skozi
hrano" za 33,000,000 hrane in in-
dustrijskih surovin. V dobave
bo vključeno okoli 11 milijonov
mernikov pšenice v vrednosti
\$18,600,000, 65,000 bal pavle v
vrednosti \$9,100,000, 8,800,000
funtov jedilnega olja v vred-
nosti \$1,400,000 in 16,500,000
masti v vrednosti \$1,500,000.

Tito seveda teh dobav ne bo
plačal v dolarjih ampak v dinar-
jih, ki mu jih bo potem Amerika
poklonila.

Menda so v Washingtonu zato
pohiteli z gornjo objavo, da se
bo Tito lahko bahal z njo na
kongresu "izvenblokovskih" dr-
žav, ki se bo začel 1. septembra
v Jugoslaviji. Na kongresu bo-
do namreč same take države, ki
uživajo ameriško pomoč.

Radovedni smo, s kakšnimi
očitki in obtožbami bodo na kon-
gresu "častili" ameriško rado-
darnost.

Ulbricht prosi Tita za podporo

BERLIN, Nem. — Ulbricht,
moskovski sluga in politični po-
glavar komunistične Vzhodne
Nemčije, je zaprosil Tita, naj
Beograd podpre z diplomatsko
akcijo komunistično stališče v
berlinski krizi. S tem je Tita go-
tovo spravil v zadrego.

Karkoli bi Tito rekel v korist
vzhodnonemškim komunistom,
bi razjezilo Adenauerja in nje-
govno vlado. To bi bilo zelo ne-
rodno za Tita, kajti gospodarska
stiska ga žene, da mora jesti iz
mnogih rok, med njimi tudi iz
Adenauerjeve. Radovedni smo,
kako se bo Beograd izvil iz za-
drege.

Če si brezobziren pri vožnji,
ne pozabi, da se boš zaradi
tega kesal!

J. F. Whealon posvečen

CLEVELAND, O. — Pretekli
četrtek je bil v stolnici posvečen
v škofa Andrape in pomožnega
škofa Clevelanda John Francis
Whealon, 40 let stari rektor Bo-
romejskega semenišča.

Posvetitev sta izvršila apo-
stoski delegat nadškof Egidio
Vagnozzi in pomožni cleveland-
ski škof Floyd Begin ob navzoč-
nosti preko 40 nadškofov, ško-
fov in opatov ter okoli 500 dru-
gih duhovnikov.

Administracija brani podpiranje Jugoslavije

Džavni podtajnik Kohler je
označil podpiranje Tita za
eno "najboljših investicij."

WASHINGTON, D. C. — Od-
bor predstavniškega doma za zu-
nanje zadeve je pretekli teden
obravnava posamezne postavke
v načrtu za podpiranje tujine.
Seja se je vršila za zaprtimi
vrati.

Iz sedaj objavljenega uradne-
ga poročila je razvidno, da so se
na seji razgovarjali tudi o vpra-
šanju podpiranja Jugoslavije.
Zastopnik administracije po-
možni državni tajnik Kohler je
bral podpiranje, češ, da "je
bila pogumna odločitev za pod-
piranje Jugoslavije, da ohrani
svojo neodvisnost, ena izmed
najboljših investicij, kar so jih
Združene države napravile na
polju zunanje politike."

Iz te izjave se da sklepati, da
je moralo biti v odboru nekaj
kongresnikov, ki niso ravno nav-
dušeni nad podpiranjem Jugo-
slavije.

Segregacija se dovolila do črnih diplomatov

WASHINGTON, D. C. — V
naši prestolici je že cela vrsta
črnih diplomatov, cenijo jih na
75, kakih 100 jih bo prišlo pri-
hodnje leto. Kje naj se nastani-
jo? Za poslanike ni nobene te-
žave, ker stanujejo v poslani-
štvih. Križ je z ostalimi diplo-
matskim osebjem, ki si mora is-
kati stanovanja po prestolici.

V državnem tajništvu je po-
seben oddelek, ki ima nalogo
iskati stanovanja za črne diplo-
mate. Ima pa slabe skušnje z
iskanjem. Pretekli teden je od-
delek sklical poseben sestanek
z agenti, ki posredujejo stanova-
nja in dognal na njem, da je v
naši prestolici 211 stanovanjskih
blokov, kjer bi se lahko našla
primerna stanovanja za črne
diplomate. Vse hišne uprave so
dobile poziv, naj povedo, ali so
voljne oddati stanovanja črnim
diplomatom. Pritrdilen odgovor
je dalo samo osem hišnih uprav,
128 odgovorov je bil negativnih,
drugi so se pa zvižali; 37 uprav
pa sploh ni dalo nobenega od-
govora.

Objava teh števil je vplivala
porazno ne samo na črne diplo-
mate, ampak na ves Washing-
ton, ki zna misliti. Razlogov za
negativne odgovore je bilo dosti.
Največkrat so hišne uprave
trdile, da bi takoj izgubile vse
bele najemnike, ako bi začele
oddajati stanovanja črnim. Dru-
gi razlog je bil: diplomatje da-
jejo preveč šumnih zabav, po-
seben večernih, tega pa večina
stanovanjskih najemnikov noče.
Hočejo imeti mir. Zato se priza-
deti pečajo za mislijo, da usta-
novijo posebno stavbno podjet-
je, ki bi zidalo stanovanjske
bloke same za črne diplomate.
Torej segregacija po ovinku.

Berlinska kriza vzrok tekmi v oboroževanju?

Predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščev je ob-
javil, da Sovjetska zveza zaradi berlinske krize
ne bo izvedla predvidenega zmanjšanja svojih
oboroženih sil, ampak bo te celo okrepila. Za-
hod išče mirno rešitev.

Moskva, ZSSR — Berlinska kriza, ki jo je sprožil Ni-
kita Hruščev s svojo zahtevo po sklenitvi mirovne pogod-
be z Nemčijo do najkasneje konca letošnjega leta, je za-
čela vplivati na oboroževanje obeh svetovnih blokov. Za-
hodne sile so v zadnjih tednih ponovno razpravljale o
vojaških ukrepih, ki naj jih pripravijo na možnost oboro-
ženega spopada zaradi Zah. Berlina, sedaj se je oglašil
tudi Hruščev in objavil, da Sovjetska zveza ne bo zmanj-
šala svojih oboroženih sil, kot je lani napovedala, ampak
da bo te še okrepila zaradi "grozečih ukrepov" Zahoda.
Svet se tako bliža naglo novi tekmi v oboroževanju, med
tem ko se Amerika in Sovjetija uradno pripravljata na kon-
ferenco o razorožitvi.

Nikita Hruščev je dejal, da je
Sovjetska zveza "prisiljena pod-
vzeti te korake, ker ne more
zanemariti varnosti sovjetskega
ljudstva." Povedal je odkrito, da
se je za to odločil zaradi odklo-
nitve njegovih predlogov za ure-
ditve nemškega vprašanja in bo-
dočnosti Zah. Berlina. V govoru
graduanta Vojne akademije je
Hruščev zagotavljal, da bo vojna
zaradi Berlina, "če jo Zahod
sproži, končala s popolnim po-
razom imperializma."

Predsednik sovjetske vlade je
pozival zahodne sile "k modro-
sti," ki naj jih privede do tega,
da se bodo skušale s Sovjetijo o
sporu pomeniti za konferenčno
mizo namesto na bojišču.

Zahod za mirno rešitev spora

WASHINGTON, D. C. — Pred-
sednik J. F. Kennedy se je v
soboto posvetoval v svojem let-
nem bivališču v bližini Hyannis
Porta z državnim tajnikom Rus-
kom, obrambnim tajnikom Mc-
Namaro in svojim vojaškim sve-
tovalcem gen. Taylorjem o ber-
linski krizi in ukrepih, ki naj
omogočijo zahodnim silam bra-
niti njihove pravice v slučaju
potrebe tudi s silo orožja.

Na splošno prevladuje v pre-
stolnicah zahodnih sil pomirje-
valno stališče, da je treba najti
rešitev berlinski krizi potom
razgovorov. Za to se prav po-
seben zavzema London, med
tem ko sta Pariz in Bonn manj
nagnjena k popuščanju Moskvi.

S prihodnjim letom bo plin nemara zopet dražji

CLEVELAND, O. — Plinarna
za vzhodni del ohajske države
je namignila, da bo še ta mesec
odpovedala pogodbo za dobavo
plina in zahtevala novo, ki naj
ji prinese več dohodkov, za po-
trošnike pa bi pomenila višje
cene za plin.

Sedanja pogodba je bila skle-
njena l. 1960 z našo mestno
upravo. Od takrat naprej je mo-
ral vsak potrošnik plina plačati
mesečno okoli dolarja več za po-
rabljen plin. Verjetno nas čaka
podobno povišanje tudi začet-
kom prihodnjega leta, dasirav-
no mestna uprava že napovedu-
je, da se bo z vsemi močmi bo-
rila proti povišanju.

Na prvi pogled se zdi, da bi
bilo povišanje neupravičeno, saj
se od lani niso proizvodni stro-
ški za plin prav nič povišali.

Boj za zakon o podpi- ranju tujine v polnem teku

WASHINGTON, D. C. — Pred-
sednik Kennedy je pretekli te-
den povedal Kongresu, da bi ra-
dobil od njega dvoje zakonskih
pooblastil: najprvo naj mu Kon-
gres dovolji, naj potroši za pod-
piranje tujine tekmo proračun-
skega leta okoli \$5 milijonov, to-
rej pol milijona več kot je bila
prvotna namera federalne ad-
ministracije. Kennedy bi pa tu-
rad dobil pooblastilo, da sme oc-
federalnega tajništva za finance
dvigniti okoli \$7.3 milijone, ki b-
jih uporabil tekom petih let z
financiranje dolgoročnih gospo-
darskih načrtov v tistih državah
ki so ameriške pomoči vredne
in potrebne. Iz tega zneska b-
letoš porabil \$900,000,000, teko-
prihodnjih 4 let pa letno po 1.4
bilijona.

Za vse ta načrti ni posebneg-
navdušenja ne v javnosti ne v
Kongresu. Zato se bo morala
federalna administracija pošte-
no truditi, da dobi zaželjena za-
konska pooblastila. V boj je že
poslala posamezne člane kabi-
neta in vodilne vojaške poveljni-
ke. Bojimo se le, da bo tekmo
boja za in proti zakonu igralo
veliko vlogo igračkanje v "vojne-
nevarnostjo." Bolje bi bilo, ak-
bi zagovorniki zakona branili
svoje poglede s tem, da je taka
pomoč potrebna tudi v slučaju,
da ne bi bilo sedanje napetosti
med svobodnim in komunistič-
nim svetom.

Anglija in San Marino sta se pobotala o vojni odškodnini

LONDON, Ang. — Republika
San Marino nas je pred leti za-
bavala dolge tedne s svojo dr-
žavljansko vojno in bo radi tega
še marsikomu v spominu. Imela
je dolgih 15 let spor tudi z An-
glijo. Tekom druge svetovne
vojne so namreč angleška vojna
letala bombardirala po moti
to malo republiko. Pri tem
je bilo ubitih 59 prebivalcev,
gmotna škoda pa tudi ni bila
majhna.

San Marino je takoj zahteval
ogromno vojno odškodnino,
London mu je ponujal že l. 1946
le 80,000 angleških funtov ali
pa nič. San Marino je to ponud-
bo odklonil kot smešno. V Lon-
donu se niso ustrašili kritike iz
San Marina in vstrajali na vsoti
iz l. 1946. San Marincu ni pre-
ostalo drugega, kot da je po 15
letih sprejel angleško ponudbo.

Iz Clevelanda in okolice

Seja —

Društvo Danica št. 11 SDZ
ima jutri ob 7:30 zv. redno me-
sečno sejo.

Pozdrave pošiljajo —

Iz Pueblo, Colo., pošiljajo po-
zdrave Mr. in Mrs. J. Jersin,
Mr. in Mrs. L. Mihelich, č. g. B.
Bandi iz Cannon City, Colo., in
Mr. in Mrs. Frank Bizjak in
Linda z Orton Ct. v Clevelandu.
Iz Biwabika V Minnesoti po-
šiljajo pozdrave Mary Stare,
njena sestra Molly Lecalsas in
nečakinja Priscilla Slapnik.

Seja —

Podr. št. 25 SZZ ima nocoj
ob sedmih sejo v šoli sv. Vida.
Po seji bo zabava.

Asesment —

Tajnica društva Collinwood
Hive št. 283 The Maccabee
sporoča, da ne bo pobirala a-
sesmennta na domu 24. t.m.,
ker bo odsotna. Članice so pro-
šene, da pridejo plačat na sejo
nocoj.

Hemingway zapustil vsaj dva romana

KETCUM, Idaho — Žena pok-
pisatelja Ernesta Hemingwaya
je ponovno zatrjevala, da pisa-
telj ni mogel napraviti samo-
nora, ker ji je govoril o nada-
jevanju svojega literarnega de-
la. Povedala je tudi, da sta v
pokojnikovi zapuščini najmanj
rokopisa dveh skoraj končanih
romanov.

Ernest Hemingway je pretekli
teden umrl na rani, ki si jo je
sam zadal. Oblasti ne marajo
zjaviti, ali naj bi bil svetovno
znani pisatelj to napravil hote
ali po nesreči.

V naši deželi je 75,000- 000 delovnih ljudi

WASHINGTON, D. C. — Taj-
ništvo za delo je objavilo, da je
bilo v juniju okoli 75 milijonov
Amerikancev in Amerikank,
posobnih in voljnih za delo. Ne-
caj nad 69 milijonov jih je res
melo delo, nezaposlenih je pa
bilo nad 5.5 milijonov. Število je
naraslo radi tega, ker so štul-
tentje iskali sezonsko delo in
ga dobili le deloma.

Vsekakor je lepo znamenje,
da želi biti zaposleno okoli 43%
vseh Amerikancev in Ameri-
kank in da jih ima 36-37% res
tudi delo in zaslužek.

Zadnje vesti

COLUMBUS, O. — Guv. M. Di-
Salle je vetiral polovico dve-
letnega proračuna in napove-
dal za začetek prihodnjega
leta izredno zasedanje držav-
ne zakonodaje.

HICKAM AIR FORCE BASE,
Havaji. — Letalo C-119, ki ga
je vodil kapt. Jack Wilson iz
Toleda, Ohio, je prestreglo v
zraku 300 funtov težko kapsu-
lo s tajnimi instrumenti, ki jih
je pognala proti Zemlji umet-
na luna Razkrivač XXVI. več-
raj popoldne.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetska
zveza je včeraj na veliki letal-
ski razstavi pokazala vrsto
novih bombnikov, jet-lovcev
in helikopterjev. Med njimi je
bilo nekaj takih, ki jih Zahod
še nima v redni rabi.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 129 Mon., July 10, 1961

Slovenija v luči letošnjega ljudskega štetja

V Jugoslaviji so imeli letos ljudsko štetje, prejšnje je bilo l. 1953; prve podatke so objavili v maju, niso popolni, pa vendarle kolikor toliko zanesljivi.

Za celo Jugoslavijo podatki niso dali tiste dobre slike, kot so jo napovedovali. Prirastek na prebivalstvu znaša nekaj več kot poldrugi milijon. Letni prirastek, izražen v odstotkih, znaša za leta 1953-1961 komaj 11.2 na tisoč prebivalcev, dočim je v dobi 1948-1953 znašal 14.4. Vsi so pričakovali večji prirastek in je režim sestavljal tudi svoje družbene letne plane na ugodnejših številkah. Vsekakor je bil prirastek manjši kot v marsikateri evropski državi. V tem pogledu je Jugoslavija zdrknila na primerjalni lestvici s tujino navzdol.

V Sloveniji je bil prirastek prebivalstva najslabši, vse druge republike so na boljšem. V Bosni in Hercegovini znaša prirastek 18.8 na tisoč prebivalcev, v Črni gori 15.3, v Srbiji 11.6, v Makedoniji 9.60 v Hrvaški 7.6, v Sloveniji pa samo 6.6.

Te številke povedo, da se prebivalstvo v južnih republikah množi najmanj še enkrat hitreje kot v Sloveniji in na Hrvaškem. Značilno je, da ima Srbija največji prirastek na Kosovem polju in v Vojvodini, ne pa v takoiimenovani stari Srbiji. V Vojvodini je treba prirastek pripisati doseljavanju, na Kosovem polju pa prirodnemu naraščanju.

Te številke vsekakor pobija misel, da je naraščanje prebivalstva v Jugoslaviji v zvezi z dviganjem življenjskega standarda. V Sloveniji je gotovo sedanji življenjski standard najvišji, pa je vendarle prirastek prebivalstva najmanjši.

V okviru posameznih republik, tudi Slovenije, se pa prebivalstvo močno premika od kraja do kraja. V Sloveniji je na primer samo 44 občin, ki imajo več prebivalcev kot pred 8 leti, 31 občin jih ima manj. Največje prirastke imajo seveda mestne občine, občina Ljubljana-Bežigrad se je povečala za več kot polovico. Ponekod so se pa zmanjšali tudi celi okraj. V Sloveniji, ki šteje sedaj le 8 okrajev, imajo kar trije manj prebivalstva kot pred 8 leti. So to goriški, novomeški in industrijska središča. Vendar mesta in industrijska središča izven Slovenije naraščajo hitreje kot v Sloveniji. Tako je ljudsko štetje pokazalo, da je Ljubljana kot republiška centrala po številu prebivalcev že na predzadnjem mestu; Beograd ima 588,000 prebivalcev, Zagreb 427,000, Skopje 161,000, in Sarajevo 142,000; Ljubljanačnov pa je samo nekaj nad 133,000.

V Sloveniji je prebivalstvo naraslo od 1,504,000 v l. 1953 na 1,584,000 v letošnjem letu, torej okroglo za 80,000, ali letno povprečno 10,000. Število gospodinjstev je pa naraslo v isti dobi od 411,000 na 462,000. Gospodinjstva se torej množijo veliko hitreje kot prebivalstvo, zato pa postajajo zmeraj manjša. V štirih s tem pojavom se seveda manjšajo tudi družine. Naraščanje gospodinjstev gre torej ravno v nasprotno smer kot rast družin. Čim več je gospodinjstev, tem manjše so družine.

Na drugi strani so tudi gospodinjstva v Sloveniji veliko manjša od onih v drugih jugoslovanskih republikah. Dočim odpade na primer na Kosovem polju na 100 gospodinjstev 677 ljudi, odpade v Sloveniji samo 343 prebivalcev, v Ljubljani pa samo 272! Ljubljana se torej hitro bliža dvočlanskemu gospodinjstvu, ki v njem ni nobenega prostora več za otroke!

Zanimivi so podatki o novih stanovanjih. Povedo, da je bilo v l. 1953-1961 v Sloveniji postavljenih novih stanovanj samo nekaj pod 49,000. Prirastek gospodinjstev je bil torej za več kot 30,000 večji; 30,000 novih gospodinjstev se je torej moralo drenjati v "skupnih" stanovanjih. Te številke dovoljujejo zaključek: stanovanjska stiska je bila že l. 1953 velika, letošnje leto je še večja; vse dosedanje akcije za zidanje novih stanovanj niso mogle pokriti niti potrebe običajnega prirastka na gospodinjstvih. Če se ne bodo v bodočnosti bolj obnesle, bo stanovanjska stiska od leta do leta večja in ne manjša.

Prirastek prebivalstva se je v glavnem omejil samo na tri okraje; na ljubljanskega s prirastkom 42,000 prebivalcev, mariborskega z 22,000 in krnjskega z 12,000. Podobno je porazdeljen prirastek na gospodinjstvih.

Teh precej žalostnih števil ne smemo navezati na stanje Slovencev kot naroda. Statistike po narodnosti še niso objavljene; ne vemo torej točno, koliko je še Slovencev doma in koliko po Jugoslaviji. Številke o prebivalstvu tudi ne povedo, koliko je treba spremembe pripisovati povečanemu številu rojstev in koliko preseljevanju prebivalstva. Dosedaj je veljalo pravilo, da je gibanje števila Slovencev šlo v štrih z gibanjem prebivalstva kot takega. Ako to ne držalo, potem nam statistika o Slovencih ne obeta nobenih tolažilnih podatkov za bodočnost slovenskega naroda. Malo zaleže tolažba, da je Slovenija po gostoti prebivalstva na drugem mestu. Na kvadratnem metru živi se-

daj 78.2 prebivalcev, l. 1953 jih je le 74.2. Na prvem mestu je sedaj Srbija z 86.3 prebivalci.

Te številke so seveda strašna obsodba za sedanjo komunistično diktaturo, zato se njene propagandne trobente zvijajo na vse mogoče načine, da bi zameglile porazen vtis te statistike. Dvomimo, da se jim bo to posrečilo.

Pennsylvanski prepahi

(Poroča Majk)

Pittsburgh, Penna. — Naš "pennsylvanski svet" se vrta naprej po svojih starih navadah s svojimi hribi, ridami in dolinami. Le sonce ga je začelo zadnje tedne poljubljati s svojo toplino malo bolj, da se včasih že kar potimo in topimo. Drugače pa jadrmo naprej iz dneva v dan v bodočnost.

V našem "Pitts in Hills" mestu, je seveda vse polno novic in dogodkov, tako kakor po drugih vlemestih. A ti se tičejo le nas tu in za širšo javnost niso preveč zanimive. Nekateri izmed njih pa so. Pred nedolгим se je zbraló v našem mestu nad 500 odvetnikov iz raznih krajev našega Allegheny okraja na zborovanju Zveze Odvetnikov "Allegheny Bar Association." Namen zborovanja je bil uveljaviti za odvetnike načelo, ka-teerga naj bi se uzakonilo kot državni zakon, ki bi strogo določal, da korporacijski odvetniki, to so odvetniki, ki so stalno zaposleni pri raznih velikih korporacijah in vodijo legalno nadzorstvo nad pogodbami in vsem prometom med korporacijami in prometom, ki ga vodi taka korporacija, v kateri službi so, da so take pogodbe in dogovori pravno pravilne, itd., da taki stalno zaposleni korporacijski odvetniki, naj bi ne smeli pred sodišči zastopati korporacijskih pravi. Za obravnave takih pravi pred sodišči bi morale korporacije najeti druge odvetnike, ki poslujejo neodvisno in nudijo pravniško postrežbo. Pri vsem gre seveda zato, da bi se s tem ustvarilo več posla za neodvisne samostojne odvetnike. Pri korporacijskih pravih je kajpada dober zaslužek.

Ker pa so v odvetniški zvezi tudi mnogi korporacijski odvetniki, zato je med njimi boj. Eni so za sprejem in uvedjanje takega zakona, drugi so proti. Posebno tozadevno resolucijo je tak zakon je predložil na zborovanju odbor "Professional Ethicss Committee." Resolucija pa do danes še ni sprejeta in če bo je sploh vprašanje, ker člani Zveze so pač tudi korporacijski odvetniki in ti bi postali s tem manj važni. Tako je najti v vsakem poklicu tekme med onimi, ki jim je sreča bolj naklonjena in onimi, ki jim je sreča manj naklonjena. Tak je svet vse naloge.

★ **NAJVIŠJO ODSKODNINO ZA ŽIVLJENJE** je odločilo potrotno sodišče v Westmoreland okraju vdovi Mrs. Frank Škoda (najbrže Slovenka), žena pri delu ponesrečenega mehanika Franka Škoda, Jr. iz Isabella. Ponesrečeni je bil uslužben pri West Penn Power and National Mines. Dne 24. junija 1957 je polnil truck z Diesel gasolinom. Ko je dvignil truck nad tankom, da bi mogel do odprtine, je nekako zadel v močno električno žico, ki je vsebovala 25,000 voltov moči. To ga je tako udarilo, da je čez 55 dni na to umrl. Za vdovo Mrs. Škodo so vložili tožbo, ki jo je vodil odvetnik Thomas A. Livingston iz Pittsburgha. Slučaj je obravnavala porota, ki je prisodila vdovi \$152,213.00 odškodnine, ki ji bo morala plačati omenjena družba.

★ **ZAPOSILITEV V JEKLARSKI INDUSTRIJI** se je zadnje 3 mesece nekoliko dvignila, a dosti ne. Poročilo, ki ga je objavil tukajšnji urad zaposljevanja delavcev izkazuje, da je v marcu bilo zaposlenih okrog 375,404 delavcev v jeklarski industriji, kar je nekako 7,850 več zaposlje-

nih nego v februarju, ko je bilo na delu 367,550 delavcev. Nekaj malega več jih je delalo v aprilu in maju. V februarju leta 1960 pa je bilo zaposlenih okrog 642,506 delavcev. Razlika vsekakor velika, ki kaže, da zaposlitev v jeklarski industriji je še daleč od normalnosti.

★ **"TA POLJUB JE BIL PA DRAG!"** — tako je vzkliknla moja Kata, ko je brala "PPG," da je okrožno sodišče v Miami, Florida, obsodilo nekoga 19 letnega Sanford Wagner-ja na \$7,200. odškodnine, ker je baje poljubil 20 let staro Loretto Ann Potito. Poljubov je bilo menda več, ampak v poročilu navajajo le enega, poleg tega pa malomarno in brezbržno "kočiranje" avta in vsled tega je sodišče prisodilo Loreetti Potito zgorajšnjo odškodnino za tisti "puserle." Seveda poročilo dalje omenja, da je bila Loretta tudi nekaj opraskana po obrazu in glavi. Njemu očetu Jožefu, pa je moral plačati tudi \$2,600. Tako je "poljub" stal nad \$9,000. pravi vest. "Dobra šola!" je vzkliknla Kata," bo vedel kaj je to poljubljati dekleta!"

★ **PREKO NAŠIH DOMAČIH PLOTOV** pa tudi gledamo naš široki svet, kaj se godi tu in tam in po svoje ocenjujemo to in ono. V naši zvezni prestolnici v Washingtonu si mnogi belijo glave z vsemi raznimi problemi. Sitnosti imamo doma na naših ameriških tleh in to nič koliko. Kadar se kaki prepriji malo poležejo, bodisi stavke, ali kaj drugega, se že zmenijo kakšni "demokratski poborniki" za take in take civilne in druge pravice, pa sedijo na kak truck ali bus, pa hajd na "hajko," če drugam ne, pa v Alabamo in razburijo duhove, pa če je to potrebno ali ne, kaj to! Dogodki hastanejo in novice pridejo na radio, televizijo in z debelimi naslovi jih tiskajo v listih. V javnosti se podkuri in šulja se po "oštarjih," restavracijah in vse povsod in po domovih za domačimi mizami. Obsoja se to in ono in tudi najvišje glave tam v prestolnici, češ, kaj pa hudičrja delajo in kaj ga "pokajo," da ne znajo držati reda in miru. . . ? Itd.

Maló preje "vpad" v Kubo. O tem je celo moja Kata naredila opazko in pripombo: "Ja, saj so rekli v Washingtonu, da nimajo nič opraviti s tisto afero, zdaj pa pravijo, da so ga polomili? Kdo ga je polomil? "Kako?"

Tolažil sem Kato, da to je politika in politika je zvita kakor kozji rog in jo je treba tako vzeti, kakoršna je, to je tako, kakor smo morali vzeti za dobro, kadar smo Belokranjci hodili na sejmove v Novomesto, pa smo tamkaj pri Windišarju v Kandiji "ajmoht" jedli. A ta je bil včasih preveč voden in "ajmohtu" prav malo podoben, pa smo malo pozabljali, pa je debeli Windišar zarobantil: "Ajmoht je ajmoht, za pojest, tak kakoršen je!" Vidiš tako je tudi s politikom. Tako je in tako bo, pa če je nam ljuba ali ne."

"S tem se pa bogme jaz ne strinjam!" je vsekala vmes Kata. Menim, da politikarji bi morali vsaj hlače nositi in biti vsaj neki možje. Glej Majk, se ne spominjaš kako so zadrževali, da ne bodo s tistimi debelimi in zavalenim Hruščevem nič imeli, nobenih sestankov na tistih sumitih. Zdaj pa na enkrat drugače, zdaj se pa z njim barantajo. Le naj, se bodo že naučili, ko jih bodo tisti kosmati komunajzarji zacoprali, kakor so preje druge. Jaz tako velim, da v bli-

žino takih dihurjev, kakor so komunajzarji ni za hoditi. Čajt je že, da bi se kaj od preteklosti naučili!"

Odločen nastop Kate mi je skoro sapo zaprl. Kar resno sem gledal in prišel do spoznanja, da tudi skromni ljudje po svoje gledajo, mislijo in sodijo, kaj se vse godi na vrhovih naše politike. Ne morem zanikati, da Kata nima prav. V mednarodni politiki res včasih uganjajo nezakumljive reči, in igrajo se, kakor da bi slepe miši lovili. Ali je to strategija, ki tiplje kakor kaka prednja straža, kaj tiči tam za nasprotno linijo, ali neizkušehost in vsled tega kočljivo, to vedi Bog. Ali morda hočejo z vsem tem predriniti javnost in isto pripraviti na nekaj, ki pride. Eno ali drugo je.

Pa naj bo dovolj o tem za danes. Gledali in opazovali pa bomo še doma okrog nas in preko domačih plotov v svet, kaj se godi na okrog nas.

Vsem iskrene pennsylvanske pozdrave od,

Starega Majka.

V sredo se prične svelovidski karneval

Cleveland, O.—V sredo zvečer ob sedmih se prične letni farni karneval pri sv. Vidu. Trajal bo do nedelje zvečer, ko bo nekdo dobil lep Buick station wagon, drugi pa \$1000.

Kakor druga leta bo veselja in zabave v obilju. Pri organizaciji sodeluje nad 250 ljudi. Vsi se bodo trudili, da bodo zadostili in zadovoljili goste. Otroci in odrasli se bodo lahko vozili na različnih vozilih in vrtljakih, velikih in majhnih, pokončnih, vodoravnih in poševnih. Na razpolago bodo tudi okrepčila vsih vrst.

V sredo bo otvoritveni večer in po še posebej veliko zanimivega. V četrtek je slovenski večer, ko bosta gostovala "Lojze in Janez" — Pecón in Trebar. Citatelje Ameriške Domovine pa opozarjamo na oglas v torkovi izdaji A. D. Izrežite kupon in nekdo bo dobil popolnoma zastoj 3-kosno aluminijasto polietno pohištvo. Nagrajenec mora biti navzoč.

V petek se bo servirala ribja pečenka od 5. ure naprej. V soboto bodo na razpolago prekajene mesene klobase, v nedeljo popoldne od 2. naprej pa pečena govedina.

V nedeljo popoldne do petih bodo otroške vožnje po polovičnih cenah:

Začetek karnevala vsak dan bo ob 7. zvečer, v nedeljo pa že ob 2. uri popoldne.

Vsak večer ob 11:30 bo nekdo dobil \$100. Mora biti navzoč in že prej oddati kupone za Buick avtomobil.

POSEBNOST: Od srede do sobote zvečer bo oddajala postaja WXEN-FM 103.7 m.c. postaja narodov naravnost iz karnevala od šestih do desetih zvečer. Poslušajte doma—ali pridite na prostor da boste videli kako se oddaja program.

Ves dobiček karnevala se bo uporabil za plačilo popravil cerkvenih in župniških streh.

Za parkanje avtomobilov bodo na razpolago parkišča od plinskega laboratorija AGA na E. 62 cesti.

Prisrčno vabimo vse farane in faranke, sedanje in nekdanje, pa tudi ostale slovenske rojake in rojakinje iz Clevelanda in okolice, ker to je najboljša prilika za skupni sestanek in razvedrilo.

Čitatelji A. D. so še enkrat opozorjeni na oglas v torkovi izdaji. — Na svidenje na karnevalu!

Za pripravljalni odbor,

M. K.

ČE VERJAMETE AL' PA NE!

Na željo večjega števila starih čitateljev lista ponatiskujemo del sestavkov pok. urednika J. Debeveca.

— Ured.

Ko sta jo Likar in kozel primahala do pod Stiberka, je začel Likar hudo premišljevat. To se pravi, saj je morda tudi kozel premišljeval po svoje. Likar je stal namreč pred križpotjo: ali naj jo mahne čez goščo pod Križno goro, kjer je najbližje v Loško dolino in naprej do Babnega polja, ali pa bi krenil nekoliko na desno čez Gorenje jezero. Tod je pot nekolično bolj pripravna. Bog ne zadeni, da bi kdo dolžil Likarja, da ga je vleklo bolj na desno, po položni poti zastran tega, ker bi se hotel spotoma mimogrede za hip ustaviti "Pri vragu." Res je začelo Likarja močno jezati in en sam mal požirek vipavca bi se mu prilegel, kot bi vtil škaf vode na žerjavico. Ampak, naj izve o tem njegova stara, kaj pa potem? Nak, sveto ji je obljubil, da njegova noga ne bi nikoli več prestopila praga pri Vragu in čstal bo mož beseda. Nehote je segel v žep in tam otipal še par šestic, katerih mu njegova žena na čudežen način ni našla ali pozabila najti. Za en polič bi že zadostovalo, če bi ravno tako naneslo. Nak, pa res ne bom šel, je odločil Likar in potegnili kozla na pot čez goščo.

Toda neke nadnaravne sile so se domenile, da Likar ne bo ravnal po svoji glavi. To se pravi, odločile so, da mu bodo pomagale storiti nekaj, ki bi rad, pa si ne upa prav. Ko je namreč potegnili kozla na pot pod Križno goro, se je kozel uprl za vsemi štirimi nogami in ni hotel naprej. Naj ga je še tako vlekel, kozel pa da ne in ne, po tisti poti že ne. Če bi ne bil že visok dan, bi si Likar mislil, da kozel nekaj vidi, česar Likar ne.

Toda zdaj je bila pa pot prazna in zato Likar ni mogel doumeti, kaj je prišlo kozlu v glavo, da je zreveltiral. Likar vleče za vrv, kozel pa otresa z glavo in vleče za vrv nazaj. Nekaj časa sta se nosila sem in tje, pa

Pri proučevanju spomenikov, dosetkov in drugih stvaritev davne egiptovske preteklosti ugotavlja sodobna znanost, da so bili Egipčani starega veka izvrstni kemiki. Po mnenju nekaterih znanstvenikov izhaja tudi koren besede "kemija" iz Egipta.

Uspehi davnih kemikov

Na čem so zasnovali to svoje mnenje o velikem znanju davnih prebivalcev dežele ob Nilu? Sodobna kemija pozna na sto tisoče naravnih in umetnih kemičnih snovi, vendar z njimi ne zna pripraviti prav takšne mumijske, kot so to zmogli Egipčani v faraonskih časih. Vse doslej ni še nihče natančno ugotovil, kako so Egipčani balzamirali svoje faraone.

Egiptovski kemiki so izdelovali izredno lepe barve, zlasti njihove modre in zelene odtenke. Te barve so uporabljali pri izdelavi risb in okrasov na predmetih. Po skoraj 4000 letih so barve še vedno skoraj kot sveže. V faraonskih časih je bila tudi kozmetika zelo razvita. Spretni mojstri so izdelovali razna mazila za kožo, pa tudi parfume, črno barvo za obrvi itd.

Raziskovalci egiptovske preteklosti so odkrili 20 m dolg papiрус iz leta 1952 pred našim štetjem. Kako so zlepljeni ti listi, kakšno lepilo so uporabili davni pisarniki, da lepilo še zdaj drži? Sodobna kemija ne ve odgovora na to vprašanje.

ker sta bila prilično oba enake sile, se ni hotela znaga odločiti na nobeno stran. Tudi to, da je Likar kozla parkrat pošteno potipal z gorjačo, ni spreobrnilo kozla, da bi ga pridobilo za Likarjevo idejo.

Tako se ne moreta prerivati ves dan sem in tje, je uganil Likar, zato je nekaj iz jeze, nekaj iz radovednosti odnehal in pustil vrv, da bi videl, kam prav za prav žene srce njegovega kozla. Pa ne, da bi silil nazaj proti žirovnici v njegov hlev, je ugibal. Likar torej odneha, bradač od kozla takoj izrabi to priliko, se obrne ter jo udari naravnost po poti, ki vodi proti Gornjemu jezeru.

"O, ti hudnik ti," se na vso moč začudi Likar, "saj je kozel bolj pameten kot sem jaz. O, ti živalica, ti, ki veš, kaj mi je prav zdajle potreba. Ti, šment, ti, kdo bi si mislil, da žival ve, da bi šel rad na eno merico k Vragu, ne vem kaj rajši kot to. No, pa naj bo po tvojem, če ne gre drugače. Ampak, da veš, ti si silil na Gorenje jezero, ne jaz."

Seveda, Likar ni mogel vedeti, da je kozel tukaj doma in da je silil nazaj v domač hlev. Misli je, da mu je tako usojeno in ni, da bi se človek protivil tistemu, kar mu je usoda namnila.

Dočim je moral Likar prej skoraj vleči kozla, se je zdaj zaobrnilo in kozel je vlekel Likarja, da ga je komaj dohajal. Seveda, kozel je šel domov, Likar pa od doma.

Ko je Likar prisopihal s kozlom na Gorenje jezero, zares ni imel pravega namena, da bi se ustavil "Pri vragu." Kar je res, je pa res, Likar je celo v drugo stran pogledal takrat in morda bi bil res prestal skušnjavo, če ne bi prav tedaj sedel na klopi pred hišo sam gospodar, Vrag. Ko je zagledal Likarja, kakor da bi ga pričakoval, mu je zaklical:

"Hej, Likar, kaj ni tvoji stari všeč kozla, da jo ženeš nazaj? Sem stopi, da boš povedal, kako je."

Likar je mahnil z gorjačo kozla, ki je silil naprej in ga privlekel do gostilne. "Nič se ne bom ustavil, da veš," je Likar odločno izjavil. "Nimam prav nič časa. Moram naglo vleči te ga kozla nazaj v Babno polje."

"Kozla?" se na vso moč začudi Vrag. "Saj se mi zdi, da si včeraj pripovedoval, kakšno lepo kozico da si kupil. I, saj je res kozel, kot vidim. Kako vendar to, da so tebe, ki se vendar poznaš na koze, pretentali in ti prodali kozla za kozo. Naplahitali so te, da nikoli tega."

"Nikar me še ti ne draži, Vrag, saj sem že doma dosti prestal od moje stare. Kaj vem, kako je to prišlo, ampak rečem ti, da sem domov pripeljal kozo, zjutraj pa, ko jo je šla mamo baba molzt, je stal tam tale kozel. Rečem ti, da bo nekaj tukaj narobe in da pravdamsko to ni. Še zdaj prav ne verjamem, da je to zares kozel. Kaj se ve, če se ne godi tukaj nekaj, ki ni po pravici."

"Malo stopi notri," ga prijazno vabi Vrag, "boš malo založil in malo grlo poplaknil. Povešal mi boš vse od konca do kraja, kako je s to stvarjo. Saj morda res ni vse po pravici, če si gnal domov kozo, ki se je prelevila v kozla. Pa veš, da se ne motiš?"

"Kaj se bom motil! Ne vem, če bi se kaj ustavil pri tebi," se počasi vdaja Likar, ki je imel že mokra usta, ko mu je Vrag omenil pijačo.

"Eh, saj ne boš ničesar zamudil," mu prigovarja V r a g, "boš pa potem hitreje stopil. Kar v hišo stopi, bom že jaz postavil kozla v hlev," se mu prijazno ponudi Vrag.

"Pazi, da ti ne uide, ker je štatlju, da nikoli tega. No, bom pa stopil v hišo za par minut, pa samo za par minut. Samo eno kapljico si ga bom kanil na jezik, nič več."

France Bevk:

Smrt pred hišo

Dekle je pomislilo, kaj je reklo in je zardelo. Ivanc je ujel besedo in je videl, da je zanj od vseh strani zlata.

"Če ti ne dene hudo, k nam bi prišla".

"Se preveč vas je, še ti se grdo gledate".

Resnica je bila tako bridka, da je Ivanc obmolnil ob nji in nabrusil koso, dekletu se je zdela, da je preveč reklo.

8.

Tisto soboto, ko so staro Grapario pokopali, da je ostal rjavobradi tujec sam pri hiši in je bil tudi Ivanc pri pogrebščini, je prišel Rovtar v goro.

Ko je stopil Ivanc pred hišo, je videl, da žene stric junico iz hleva in zavija po klanecu. Ivanc je pil žganje, da bi vsakemu dejal "ti" in "brat", pa tudi do jeze ni bilo daleč.

Zažvižgal je nad stricem, ta se je ozrl.

"Kam peljete junico?"

"Kam?" je stal Rovtar neodločen; njegova dolga postava se je čudno sločila od daleč.

"Kam? Prodal sem jo".

"Ali niste dejali, da je junica moja?"

"Če sem ti dejal, je še lahko tvoja, dal ti bom denar".

"Ne prodajam junice. Kaj mi bo denar?"

"Ko pri našem delu ješ in se z mojim denarjem oblačiš".

"Moja je zemlja, pa hiša tudi. Nisem več otrok".

"Smrkavec!", je dejal stric počasi. Srd ga je usločil še bolj. "Koliko let imaš?"

"Petnajst jih imam, smrkavec pa nisem!"

Ivanc je stal pred hišo, v klanecu je miril junico, ki je pričela mukati in nemirno odskakovati. Stric je umolknil in stal neodločen, kot da ne ve, kaj naj stori. Gledala sta se dolgo časa; nato je Rovtar obrnil korak in šel v hišo. Stopil je v hlev in privezal junico, nato je šel s težkim korakom v izbo. Ivanc je stopil za njim.

Stric je meril z dolgimi koraki sobo, Ivanc je bil prešeren in je sedel na mizo.

"Ali veš, da sem tvoj varuh?"

"Varuh, pa ne gospodar!"

"Škoda imam od tebe in ne dobička".

"Jaz tudi. Škode se vi lahko izognete, laže nego jaz."

"Dobro", je obstal Rovtar ob peči. "Grem k sodnji in poročam, da se tabo ni moglo izhajati. Odložim varuštvo in konec. Kaj?"

"Dobro!"

"Kar je mojega, odpeljem!"

"Odpeljite!"

Tedaj se je Rovtar razburil. Goste, usnjate gube njegovega obraza so se nabrekli, oči so begale. Njegov mir je zašel iz ravnotežja, tresel se je.

"In Janez? In Micka? Ali sta zastoj izgubila leta? In moje poti, moja skrb?"

Prenehale je; zbal se je poamega sebe. Prestopal se je po hiši in pogledal skozi okno, da se umiri.

Ivanc se ga je sprva prestrašil. Ko je videl, da se stric umika, je dejal še on svojo zadnjo besedo.

"In denar, ki ste ga prejeli za les in za živino. . . ?"

"Kdaj?"

"Takrat sem bil majhen in se nisem zavedal. Danes se spomnim".

To je bila zadnja beseda med njima. Rovtar je stopil do vrat in jih odprl. Počakal je, kakor da razmišlja, nato se je mimogrede še enkrat ozrl na Ivanc. Ta je sedel na klopi in je gledal izpod čela.

Rovtar je stopil pred hišo.

Počasi je izginil med grmovjem, ki je obdajalo klanec. Potem ga ni bilo več.

9.

Čez teden dni se je Ivanc zjutraj napravil na delo. Janez pa je ležal in se ni gnil. Micka je molče postavila zajuterk na mizo.

"Počemu sem se postaral?" se je oglašil Janez.

"Pa jaz?" je dejala Micka. Ivancu se je zdela, da oba pogleda visita na njegovem obrazu in se ni zmenil zato.

Ko je delal tisto dopoldne na polju sam, je prišel mimo Košan in zinil: "Pojd domov, da ti hiše ne odpeljejo".

"Kdo bo vozil proč hišo?"

"Saj veš, kdo".

"Pa naj jo; kar ostane, bo moje".

In ni pogledal domov. Niti opoldne ne. Šele zvečer je prišel in je našel zaprta. Ognjišče je bilo mrzlo, v izbi nikogar. V hlevu je mukala junica.

Obstal je sredi izbe, ki se mu je zdela ogromna, preo-gromna zanj. Kakor da v tem ogromnem praznem prostoru ne ve, kam naj stopi, se mu je zdela, kot tiste dni ob očetovi smrti.

Razbral je misli. Zadihal je. Raztegnil je roke, kot da bi hotel vse vzeti na svoja pleča.

Stopil je na prag, bilo mu je toplo v duši. Zagledal je Urško; ta se mu je nasmešnila.

"Ali si sam?"

"Sam. Preveč sam!"

10.

Drugo jutro in naslednje dni je neslo prvo jutranje solnce Ivancu že na polje. Kadar koli so se sosedje ob zgodnji uri razgledovali, so zazrli Ivancovo tršasto telo, ki se je kot nemirna kepa premikal po razorih ali po travniku.

Nihče ga ni videl počivati. Kadar so šli ljudje spat, je bil na nogah, kadar so vstali, je bila Brdarjeva hiša že prazna in zaklenjena.

Mladi Brdar je vedel, da mora storiti nekaj velikega in da je vse mogoče, če je volja zadosti močna.

Kadar človek sam sebi riše pot, naredi lahko trojno delo, ko drugače niti enega ne.

Ali ni videl smrti pred hišo in očeta na smrtni postelji? Ali se ne spominja njegovih besed?

Ali ni delal, ko ni vedel zakaj dela in se je lastnega grizljaja, ki so mu ga podale tuje roke, bal? Če mu je oče dejal, da ne tujih ljudi v hišo, ali je storil greh, če je razžalil strica varuha, ki ga je kanil oslepiniti za življenje?

Res, da je sam, pa je časih tudi samemu lepo biti.

Kadar se nasmehe Zaplotnikova Urška, tedaj ni več sam.

Sam toliko časa, da bo lahko sedel in v miru pojedel grizljaj. Do tedaj pa neugnano življenje, ki si ne da miru, klopotec na drevesu, ki ga neprestano vrtil življenje.

V luninih nočeh je sekal drva, da je odmevalo in so ljudje dejali v spanju: "Naš mladi sosed še po noči ne da miru".

In je pristavil drugi: "Bolje, kot da bi pil. Dvignil se bo".

"Na kup gre počasneje nego s kupa".

In kakor, da je slišal te polnočne besede, izgovorjene v zatohlosti sten, je njegova sekira zapela življenje in zbudila lajanje psov.

(Dalje prihodnjič)

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

JULIJ						
So	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

KOLENDAR društvenih prireditev

JULIJ

12., 13., 14., 15 in 16.—Letni kar-nival pri sv. Vidu.

23.—Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na farmi Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ na White Rd.

30.—Slov. dobrodelna zveza priredi svoj vsakoletni piknik na farmi Društva sv. Jožefa na White Rd.

AVGUST

13.—Dramatsko društvo Lilija priredi na farmi Društva sv. Jožefa na White Rd. SLO-VENSKI DAN.

OKTOBER

1.—Pevski zbor TRIGLAV priredi v Slov. domu na 6818 Denison Ave. VINSKO TRGA-TEV.

15.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi v prizidku SND na St. Clair Ave. večerjo, po njej pa ples.

NOVI GROBOVI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Frank Stavec

Preteklo sredo zvečer je umrl na svojem domu na 5086 Stanley Ave., Maple Heights, 81 let stari rojak, pionir fare sv. Lovrenca Frank Stavec. Pokojni je bil doma iz fare Dole pri Litiji, od koder je prišel pred 60 leti. Bil je med ustanovnimi člani fare in član Društva Sv. Družina št. 207 KSKJ, Društva Dom št. 25 SDZ, pevskega društva Zvon, pevskega društva Planina in Društva Najsv. Imena. Do vpokojitve l. 1947 je delal pri American Steel & Wire Co. Zapustil je ženo Jožefino, roj. Kováč, hčeri Mary Lucy in Justino Fleece, sinove Franka, Josepha, Henryja in Milana ter vnuke in vnukinje. Pogreb je bil v soboto (8. julija) iz Ferfoljevega pogreb. zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob devetih, nato na Kalvarijo.

Douglas A. Brodnik

Pogreb pok. pfc. Douglasa A. Brodnika, ki je bil ubit v Nancyu v Franciji, je bil pretekli torek iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd., nato pa na All Souls pokopališče.

William Muhic

V Crile bolnišnici je umrl 30. junija 48 let stari William Music, veteran druge svetovne in korejske vojne. Zapustil je hčer Beverly, mater Mary roj. Blatnik, sestre Mary. Ster in Josephine Jeran. Brata Frank in Adolf sta umrla. Pogreb je bil v sredo 5. julija iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v cerkev sv. Kristine, nato pa na Kalvarijo.

FRANK BARAGA ST.

Po mučni bolezni je preminul 75 letni stari Frank Baraga s 15928 Holmes Ave. Bil je vdovec, supruga mu je umrla leta 1954. Tukaj zapuša otroke Jennie Ferrante, Franka ml., Mollie Mataska, Josephino, Dorothy Perusek, Wilmo Krall, 4 vnuke, 2 pravnuke, brata Antona in Matta ter več drugih sorodnikov. Brata Rudolph in Jack sta umrla. Rojen je bil v Grahovem, kjer zapuša brata Matijo in sestro Marico. Tukaj je bival 60 let in je bil zaposlen pri New York Central železnici 52 let. Bil je član Boilermakers Union No. 416, Društva Janeza Krstnika št. 71 ABZ, Pod. št. 14 SMZ. Pogreb je bil v sredo zjutraj (5. julija) iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete, nato na Kalvarijo.

JOHN ZETKO

Po dolgi in mučni bolezni je preminul v Highland View bolnišnici 78 let stari John Zetko. Tukaj zapuša nečaka Josepha Kastelec. Rojen je bil v vasi Velce, fara Košana pri št. Petru na Krasu, kjer zapuša nečaka Giovannia. Bil je član Društva Naprej SNPJ in Društva Glas clev. del. št. 9 SDZ. Pogreb je bil v četrtek popoldne (6. jul.) iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na St. Clair Ave.

JOEPE HOČEVAR ST.

Po daljši bolezni je preminul v St. Alexis bolnici 83 let stari Joseph Hočevár st. z 1072 Addison Rd. Tukaj zapuša soprogo Frances, roj. Terňnik, doma iz Zadovra pri Ljubljani, ki je poznana kot izvrstna kuharica za prireditve in svatbe, otroke Augustino Perhavec, Josepha ml., Louiso Rettger (v Mantua, O.), Roso Jeram (v Ashtabula, O.), 7 vnukov, med njimi sestro Roberto Bellarmine pri uršulinkah, brata Franka in druge sorodnike. Rojen je bil v Stari vasi pri Škocjanu, kjer zapuša brata Lojzeta in druge sorodnike. Tukaj je bival 60 let. Zaposlen je bil zadnjih 23 let v St. Clair Bath House pri mestu Cleveland. Bil je član Društva Ribnica št. 12 SDZ in Društva Naprej št. 5 SNPJ. Pogreb je bil v soboto zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na St. Clair Ave. in v cerkev sv. Vida, nato na Kalvarijo.

ANTON FORTUNA

Po kratki bolezni je preminul v Lakeside bolnici 68 let stari Anton Fortuna s 381 E. 165 St. Zapustil je brata Adolpha v Norandi, Kanada, ter več drugih sorodnikov. Pogreb je bil v ponedeljek 3. jul. zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete, nato na Kalvarijo.

Ana Nagoge

Po težki bolezni je preminula v Highland View bolnici 64 let stara Ana Nagoge, poprej Stupica, rojena Lukasko, s 15316 Corsica Ave. Tukaj zapuša soprogo Georgea, doma iz Zaklanca pri Horjulu, sinova Franka Stupica in Rudyja Nagode, hčere Heleno Hočevár in Esther Pod-boy, mater Mary Lukasko, 6 vnukov, brate Jacka Lucasa v Mich., Josepha, Andrewa, sestre Helen Marinik in Mary Okorn (obe v Calif.) ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Lorainu, O. Zaposlena je bila v Graphite Bronze 15 let, dokler ni bila pred 2 leti upokojena. Bila je članica Društva Slov. dom št. 6 SDZ, Prog. Slov. krožek št. 3, Kluba Ljubljana, Slovak Cath. Ženska Dr. Pogreb se je vršil v torek (4. jul.) zjutraj iz Jos.

Ze in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev St. Jeroma, nato na All Souls pokopališče.

JOSEPH BATIČ

Zadet od srčne kapi je preminul v Collinwood Clinic 62 let stari Joseph Batič z 684 E. 160 St. Tukaj zapuša soprogo Mary, roj. Planisek, poprej Tercek. hčer Heleno Talbot (v Genesee, Ill.) sina Raymonda, hčer Geraldino Kraus, 12 vnukov, brata Louisa, sestre Carolino Gulich in Matildo Vidmar ter veliko drugih sorodnikov. Sin Joseph je umrl leta 1949, sestra Frances La Richia pa l. 1959. Rojen je bil v Dobravljah, Sv. Križ, kjer tudi zapuša več sorodnikov. Zaposlen je bil nad 37 let pri Collinwood Shale & Brick Co. Bil je član Društva Kras št. 8 SDZ, Vipavski Raj št. 312 SNPJ, Pod. št. 3 SMZ ter Najsvetejšega Imena pri Mariji Vnebovzeti. Pogreb je bil zadnji četrtek zjutraj iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete, nato na Kalvarijo.

5.—Glasbena Matica priredi opero "Hoffmanove pripovedke" v SND na St. Clair Ave. ob 3:30 pop.

5.—Društvo Slov. dom št. 6 SDZ priredi banket v proslavo 50-letnice obstoja. Začetek ob petih popoldne.

11.—Korotan priredi izredni koncert ob 10-letnici svojega obstoja.

18.—Štajerski klub priredi martinovanje za svoje člane.

26.—Pevski zbor SLOVAN poda v AJC svoj jesenski koncert.

19.—Pevski zbor Jadran priredi koncert v SDD na Waterloo Rd. Začetek ob 3:30 popoldne.

Korejska diktatura doživela svojo domačo revolucijo

SEOUL, Juž. Kor. — Vojaški odbor, ki danes stvarno vlada kot diktator v Koreji, je po dobrih 7 tednih, odkar je na oblasti, doživel svojo domačo revolucijo. Predsednika odbora generala Changa so njegovi tovariši gladko odstavili in povrh še zaprli; isto usodo so doživeli trije njegovi najbližji sodružniki.

General Chang je bil obtožen, da je nameraval nasilno spremeniti sestav Najvišjega sveta za narodno obnovo, ki ima dejansko vso oblast v svojih rokah. Njegov naslednik je general Pak, duša vojaške zarote, ki je strmoglavila z ad njo zakonito civilno korejsko vlado.

Novi predsednik Pak je takoj nastvil na odločitelnih administrativnih mestih svoje zaupnike.

Pak je baje sposoben general, ali bo pa dobro vladal, tega si zaenkrat ne upa nihče trditi.

Mezдна pogajanja v avtomobilski industriji se je začela

DETROIT, Mich.—Ker poteče mezдна pogodba v avtomobilski industriji še to jesen, je ravnatelj unije avtomobilskih delavcev Reuther začel že pred par tedni neuradna pogajanja za novo mezдна pogodbo. Dosedanji sestanki med njim in tremi glavnimi podjetji: General Motors, Chrysler in Ford so dali samo priliko, da oba pogodbenika izmenjata svoje misli. Reuther je pri tej priliki tudi napovedal, kaj vse želi doseči od vseh treh kompanij. Da bi omehčal trda srca svojih nesprotnikov, je Reuther začel pogajanja tudi z manjšo American Motors Corp., ki nas je vse iznenadila s svojim poslovnim uspehom z avtom tpe Rambler. Reuther upa, da bo s to kompanijo kmalu dosegel sporazum in da se potem velike tri kompanije ne bodo mogle dosti upirati njegovim zahtevam.

Število nesreč začetkom tega meseca nepričakovano veliko

WASHINGTON, D. C.—Pretekli mesec so številkarji napovedovali za prve 4 dni julija okoli 450 nesreč. So se zmotili. Bilo jih je 519. Zal se je pri tem odlikovala tudi ohajska država. Smrtnih nesreč je bilo v njej 28.

V tem pogledu sta nas "prekosili" samo dve državi: Kalifornija s 47 in Texas z 32. Tako smo letos dosegli nov rekord. Kdo more jamčiti, da ga ob priliki "dneva dela" v septembru ne bomo znova premaknili navzgor?

Desetina vse krvi kroži skozi možgane

Približno 900 kubičnih centi-

metrov ali 11 odstotkov vse krvi steče vsako minuto skozi možgane zdravega človeka, je ugotovil švedski profesor Gustav Nylin, ki je s posebnimi instrumenti sledil radioaktivna krvna telesa.

Po njegovih ugotovitvah je v zdravih človeških možganih vsak trenutek okoli 130 kubičnih centimetrov krvi, ki potrebuje, za krožno pot skozi možganske celice 8.5 sekunde.

Pri starih in pri pozabljivih ljudeh je tok krvi skozi možgane do trikrat počasnejši kot pri zdravem mladem človeku, pri kroničnih alkoholikih in pri shizofrenikih pa je baje normalen.

Oglašajte v "Amer. Domovini"

DOBER NASVET BOLNIKOM

Mr. J. F. Russina iz Jonesboro, Arkansas, piše:

"Dragi gospodje! — To kar Vam pišem, je prava resnica in zelo rad bi nudil ta nasvet vsem onim, ki trpe od bolezni in raznih drugih neugodnosti, kot sem trpel jaz. Obvaja, jaz in moja žena, pijeva že več let Tatra Herb čaj št. 1 in ga hvaliva za njegove koristne učinke. Sva že oba starejša in ta koristni čaj naju ohranja pri najboljšem zdravju. Zanj smo zvedeli, ko smo živeli v Cicero, Ill. in ga nameravamo imeti vedno pri roki. Jaz sem imel tudi bolečine na mehurju, ker sem bil operiran od kamnov. Ko pa sem pričel uporabljati Vaš Renex št. 5, sem se takoj bolje počutil. Zleč Vam obilo uspeha, ostajam s spoštovanjem in srčno zahvala."

ALI TRPITE ZARADI ZAPRTJA, ki povzroča slabost žolca, pline, utrujenost, nervoznost, glavobole? Če so te neprijetnosti vzrok zaprtja, jih odpravite ali odstranite, če temeljito očistite svoje telo in da drugi organi delujejo pravilno. Zavitec TATRA ZELISČNEGA ČAJA št. 1, za 60 skodelic, \$1.00

PECTORAL — PRSNI ČAJ št. 2. Znanstvena mešanica najboljših zelišč za zdravno olajšanje kašlja, ki je vzrok prehlada, Imamo ga na zalogi; zavitek \$1.00

REMOLEK ZELISČNI ČAJ št. 3. Znamenita formula zelišč, zelo priljubljena pri starejših ljudeh za njen naravni in mil učinek; zavitek \$1.00

EMATEA ZELISČNI ČAJ št. 4. Prirejen iz tekom razboj preiskanih zelišč, ki jih cenijo še iz starih časov za njih koristni učinek pri krvi in čiščenju; zavitek \$1.00

RENEK ZELISČNI ČAJ št. 5. Izvrstna zeliščni čaj, katerega uporabljajo vsi zaradi njegove zdravstvene in prirodne do-brote. Ni odvajaln, Zavitek \$1.00.

Vsak zavitek čaja stane \$1.00, ŠEST ZAVITKOV, KATEREKOLI VRSTE za \$5.00, 12 za \$10.00. Pri vsaki škatlji čaja dodaj-te 10c za poštnino, 15c za Kanado, 25c za druge dežele. Navodilo za uporabo na vsakem zavitku. Naročilo naslovite takole:

Tatra Company, Dept. 10
Box 60, Morrisville, Pa.

HELP WANTED MALE

WANTED

Short Order Cook
Friday & Saturday night
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214 (x)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj
Colonial hiša s 3 spalnicami, moderna, za \$14,900. Na 13706 Argus Ave. —(131)

Hiša naprodaj
Na Neff Rd. je naprodaj dvo-stanovanjska hiša, 5 in 5, v odličnem stanju. Za ogled kličite lastnika IV 1-4137. (131)

NADUHA
Vas muči? Oglasite se pri nas! Imamo GARANTIRANO zdravilo, ki vam bo 100% pomagalo!

MANDEL DRUG
15702 Waterloo Rd. KE 1-0034
Cleveland 10, Ohio

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 68 St.

ČE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

"CENTRAL vam nudi zanesljiv način dobiti stvari, ki jih želite"

pravi Gerry Herbison
upravnik Central Collinwood urada
15619 Waterloo Road

Je tako enostavno. Samo povejte nam, koliko denarja želite prihraniti vsak mesec in že ste prišli.

Vsak mesec preneste Central od vas določeno vsoto iz vašega bančnega računa na vaš hranilni račun . . . avtomatično. (V tem planu delata ta dva konta skupno za vas.) In vi hranite redno, ker mi tega ne pozabimo.

Predno se zaveste, imate prihranjeno za naplailo hiše, za nov avto, za nov ooln ali za začetno šolnino izobrazbe vašega otroka na kolegiju. In denar ste prihranili na tako lahek in zanesljiv način . . . s Central National avtomatičnim hranilnim planom.

Najboljša banka za vas,
za vašo družino,
az vaše poslovanje.

Member Federal Deposit
Insurance Corporation

Dragi bližnji Central National uradi:
Union-East 93rd urad
3496 East 93rd Street
North American urad
6422 St. Clair Avenue

Karel Mauser:

LJUDJE POD BIČEM

II. del

— Hvala. —
S kozarcem v roki se je obrnil nazaj.

— Ne morem pomagati, Kostja — je rekla.
Ni se obrnil.

— Vem, Bregar te je, vzela, kakor moški jemlje žensko. —
Za hip je obstal, kakor da čaka, da bo rekla, da je ni. Toda molčala je in počasi se je nameril naprej proti mizi.

— Če moreš že hoditi, pojdi. Slišal je, da se spravlja na noge in da stoji. Šla je po ozkem prostoru in vedel, da gleda v njegov hrbet. Ni se zasudal. Šla je po hodniku v kuhinjo, nato so njeni koraki mučno zazveneli na prvi stopnici, za hip obstali in čakali. Razpet se ni premaknil. Ko so koraki pričeli klaverno tolči po stopnicah navzdol, je stopil k vratom in jih tiho zaprl.

24

Silva se je bila že slekla in ko je ugasnila luč, je še stopila k oknu kakor vsak večer. Misli je na to, kako drugače bo na pokopališču, če Rekar France dobi svoj grob, nasuto gomilo s križem kakor drugi ljudje. Nato je odšla v kuhinjo, da poskusi, če so vrata zaklenjena. Nikoli ni mogla mirno zaspati, če se ni prepričala, da je vse v redu.

Ko je stopila čez prag sobe, je z razprtimi očmi ujela luč v oknih Razpetovega stanovanja. Vedela je, Nataša se je vrnila.

Naslonjena na kredenco je mrtvo strmela v luč. Kaj se je zgodilo? Ali se je Razpet le spozabil, ko ga je prignala do konca?

Pričela se je opravljati in znova prižgala luč v sobi. Tja pojde. Da, pojde. Vzela je plašč, toda pri kuhinjskih vratih je obstala. S kakšno pravico se sme vtakniti med Razpeta in Natašo? Nataša je njegova, del njegovega življenja. Vrnila se je in Razpet ima v roki pismo, na katerega lahko terja odgovor. Ali je tajila, ali se je ujela v nastavljenost?

Moj Bog, kako strašno je vendar ujeta v ta zakleti krog njunih bednih odnosov!

Ni se mogla odločiti. Neodločeno je stala pri vratih, gle-

Morda je Nataša obnemogla in je čutila, da mora bežati. Ni mogla prenašati podolgate glave Franceta Kerna in njegove pogleda skozi debela očala. Razpet pa je vztrajal, ker je še vedno prepričan, da je vršil samo pravico kakor Bunchuk. Ti mene ali jaz tebe. Ni hotel bežati, ker bi z begom iz preteklosti uničil edina trdna tla, na katerih se stoji. Moral se je oklepiti preteklosti, moral je viseti na njej, ker to je bilo edino, kar mu je še pošlo staro silo. Brez tega bi bil samo še boren kloven.

Ko je zaslislala korake na stopnicah, je vedela, da prihaja. Bili so bedni, otroški koraki in z nečim je zadevala ob steno. Silva je vstala. Ni hotela čakati na trkanje, hitro je šla preko sobe v kuhinjo in odprla vrata.

Ni še bila na vrhu, ko je Silva prižgala luč. S kovčgom v

roki in s plaščem, ki ga je imela samo ogrnjeno čez rame, se je lovila za držaj in Silvi se je zdelo, da bo zdaj pa zdaj omahnila nazaj. Stekla je navzdol in jo prišla pod roko. Nataša jo je pogledala, kakor da je šele zdaj prišla k zavesti.

— Misliš, da pride za mano? — je šepnila v grozi.

— Ne bo prišel, ne boj se. —
Skoraj porivala jo je po stopnicah in čutila, kako se trese.

— Misli me je ubiti — je dahnila, ko sta prišli do vrat. Gledala je nazaj.

— Vrat spodaj nisem zaprla. —

Silva je stekla na dno in zaprla vrata. Nato jo je peljala v svojo sobo.

— Lezi na mojo posteljo, Nataša. Odgrnjena je. Vidiš, da se vsa treseš. —

Brez besede je spustila čevlje z nog in legla. Na gornji

ustnici so ji lepele potne kaplje.

— Postalo mi je slabo, ko sem videla, da me hoče ustreliti. Pisal je domov, imel je pismo. —

Silva ji je prinesla kozareček žganja.

— Spij, jedla gotov še nisi.

— Ne bom jedla — je rekla.

Kovčeg je bil na hitro zaprt, del pretisnjene ženskega perila je visel iz njega. Silva ga je vzela in postavila k omari.

— Ne smela bi iti v Ljubljano, Nataša — je rekla trdno.

— Razpet te je čakal vsak dan sproti. —

In čez čas je dodala:

— Do ponedeljka, ko je dobil pismo. —

— Ti je povedal, da ga je dobil. —

— Pokazal mi ga je — je rekla. — Tisto pismo ga je ubilo. —

Nataša se je oprla na kolce in jo začudeno gledala.

Nato so se ji usta nakremžila.

— Kakor da se ti smili — je siknila.

— Se mi — je rekla tiho.

Natašine zelene oči so zagorele v maščevalnem veselju.

— In če ti povem, da je on ubil Franceta Rekarja? Se ti bo še smilil? —

Silva ji je mirno gledala v obraz.

— To vem že dolgo in ko si odšla, mi je sam povedal. —

Nataša se je zleknila nazaj in zaprla oči. Hranila je ta udarec za nazadnje in Silva mu je odlomila ost. Osmešila je samo sebe, razgrnila je svojega sovražnika do konca. Občutila je svojo nemoč proti tej skrivnostni ženski, ki je mogla najti v Razpetu nekaj, kar ona nikoli ni mogla.

— Zelo te je cennil — je rekla dvomno.

Silva je molčala.

— Jutri zjutraj se odpeljem nazaj — je rekla. Kri se ji je bila vrnila v obraz. Razpet me je pogladil. —

Vzdignila se je in se s hrbtom naslonila na steno.

— Navsezadnje, imel je razlog. Z Blažem sva bila dva dni v Bohinju. —

Silva je ni mogla gledati. —

— Vendar sem mislila, da se s Kostjo na nek način zme-niva. Bala sem se vrniti, toda Blaž je menil, da poskusim na nek način govoriti z Razpetom, preden vložim prošnjo za razpoko. Njemu bi bilo ljubše, če bi se zadeva dokončala z mirnim potom. —

Silva ni rekla besede. Pustila jo je govoriti.

— Zdaj je tako vse brez pomena, Blaž se bo začudil, morda mu bo celo težko, toda stvari ni mogoče več popraviti. —

(Dalje prihodnjič)

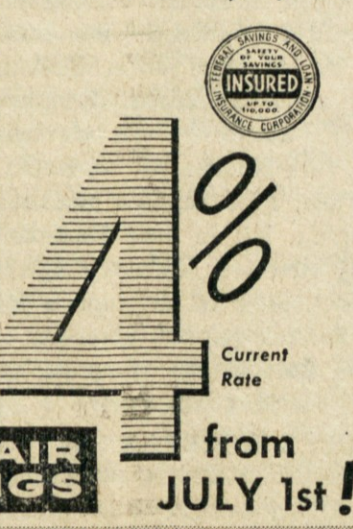
Pay Yourself
FIRST....

and pay yourself first every pay day—before you start spending. This regular habit will assure you of achieving your dreams of a new home, children's education, extra retirement funds, etc. And... you will be secure against any unforeseen emergencies in the future.

All Savings Deposited Through
JULY 17th
.... Earn

SAVINGS
ST. CLAIR
SAVINGS

Three Offices...

from
JULY 1st!

Se priporočamo
ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE.
VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.
NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO
FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HENDERSON 1-2083 KENMORE 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

V blag spomin

PETE OBLETNICE
NAŠE DRAGE IN SKRBE
MATERE

Gertrude Soršek

ki so zaspali v Gospodu dne
10. julija 1956.

Kruta smrt, čemu odvzela si nam drago mamico? Kar najraje smo imeli, spravila si v jamico.

Res, da kratko je življenje na tem svetu naših dni, čakajoč v sladki nadi, da skupaj snidemo se vsi.

Vaši žalujoči otroci:

JOSEPHINE, ROSE, GERTRUDE,
hčere

FRANKIE, RELAND, DELORES,
vnuki

Cleveland, Ohio, 10. julija 1961.

V MEDVEDOVI KOŽI — Pri snemanju nekega filma v Veroni v Italiji so potrebovali tudi medveda. Ta se je, ko je bil utrujen, spravil na sedež tamkajšnjega rimskega gledališča "za pomenek s tovariši." Film predstavlja nastop gladiatorjev v rimskem cirkusu in njihov boj z divjimi zvermi.

1941

1961

Naznanilo in Zahvala

Z globoko žalostjo v naših srcih naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem da je za vedno zatisnil svoje oči v najlepši mladosti naš dragi sin in brat

MATTHEW F. HODNIK

star 20. let med kopanjem utonil v jezeru Conway. Bil je v službi Airforce Base v Orlando, Fla. Pokojni je bil rojen 24. februarja 1941 v Clevelandu

Pogreb se je vršil 21. junija iz cerkve sv. Križa na E. 200 St. in Lake Shore Blvd. iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. potem pa na All Souls pokopališče.

Najlepšo zahvalo naj sprejemejo duhovniki ki so darovali sveto mašo, Father Tezie, Father McMonagle in Father Sawhill. Potem naj sprejmejo prisrčno zahvalo vsi oni ki so nas tolažili v tej naši žalosti. Posebno zahvalo naj sprejmejo sosede ki so nam bili v pomoč vse do zadnjega dokler je naš nikdar pozabljeni sin in brat ležal na mrtvaškem odru.

Najlepša zahvala vsem onim ki so darovali vence: Mr. in Mrs. Frank Golarin; Mr. in Mrs. Vincent Borovic Sr., Mr. in Mrs. Vincent Borovic, Jr.; Mr. Michael Horvath in družina; Mr. in Mrs. Tony Kavas; Mr. in Mrs. Raymond Streiner; Martin Vučko in družina, družina Emil Bukovec, družini Ivancic in Vaicunas, St. Stephen's št. 224 KSKJ; Glas Clev. Delavcev št. 9 SDZ, Athletic Club od Kristusa Kralja št. 226 KSKJ, McCoy Base Police, Cleveland Baseball Club, Gabriel Co., Office of Personnel of Washington, D. C.

Najlepša hvala vsem onim ki so darovali za svete maše, katere se bodo brale za pokojnikovo dušo: Mr. in Mrs. Golarin; Mr. in Mrs. Borovic, Sr.; Mr. Horvath, Mr. in Mrs. Arko; Mr. in Mrs. Balazek; Mr. in Mrs. Bandow; Mr. in Mrs. Carl Bayer; Mr. in Mrs. Jerome Bayer; Mr. in Mrs. Bebut; Mr. in Mrs. Frank Borovic; Leo Burgoyne; Mr. in Mrs. Cseh; Mr. in Mrs. Daniels; Mr. in Mrs. Dekleva; Mr. in Mrs. Dobrowski; Ronald in Joanne Ducca; družina Duh; Mrs. Olga Felgemacher; Mr. in Mrs. Fink; Mrs. Fticar; Mr. in Mrs. Forjan, Canada; Mr. in Mrs. Gerich; Mr. in Mrs. Carl Golarin; Mr. in Mrs. Gregorin; Mr. in Mrs. John Hozjan; Mr. in Mrs. Nace Hozjan; Mr. in Mrs. Tony Hozjan; Mr. in Mrs. Johanns; Mr. in Mrs. Kastellec; Mr. in Mrs. Kastelic; Mr. in Mrs. Kerman, Sr.; družini Klucaric in Sintic; Mr. in Mrs. Kolenko; Mrs. Anna Koren; Mr. in Mrs. Steve Koren; Mr. in Mrs. Jeo Koren; Valentine Kovacic; Mr. in Mrs. Kustec; Miss Joan Kyle; družina Lake; Mr. in Mrs. Lengel;

Dr. in Mrs. Loushin; Mrs. Madison; Mrs. Markolija; Mr. in Mrs. Mertik; Matija Mlinar; Mr. in Mrs. Munka; Mrs. Muzik in Miss Turk; Mr. in Mrs. Nedelko, Canada; Mr. in Mrs. Novak; družini Popek in Drainer; Mr. in Mrs. Pryatel; Mrs. Julia Rascan; Mr. in Mrs. Martin Rascan; Mr. in Mrs. Riebe; Sims Bratje; Mr. in Mrs. Skokal; Mr. in Mrs. Skafar; Mr. in Mrs. Sukalac; Mr. in Mrs. Sumen; Mr. in Mrs. Tersten; Mr. in Mrs. Varga; Mr. in Mrs. Ver; družina Vugrinec; Mr. in Mrs. Wall; Mrs. Wolf; Mr. in Mrs. Zdravce; Toni Zaloznik; Mr. in Mrs. Zivkovich; St. Stephen's št. 224 KSKJ; Athletic Club od Kristusa Kralja št. 226 KSKJ; Office of Personnel, in Company od sv. Pavla, Washington, D. C.

Najlepša hvala vsem ki so darovali avtomobile brezplačno za sprevod pokojnika na njegovi zadnji poti in sicer: Michael Horvath; Joseph Koren; Vincent Borovic, Sr.; Theresa Kavas; Richard Gualtier; Mary Lake; John Kustek; Diane Bomback; Vincent Borovic, Jr.; Emma Fister; Frank Cseh; Matija Vugrinec; Marge Matty; Helen Pryatel; Joseph Mertik; Jean Johanns; William Boldin; Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ.

Prav lepa hvala nosilec krste, Honor Guards, N C O od Lockbourne Air Base, Columbus, Ohio. S/Sgt. Schwartz za spremstvo trupla od McCoy Air Force Base, Orlando, Florida.

Posebno zahvalo naj sprejmejo sosede iz Westport Ave. za dar; Cleveland Baseball Club; Zlatko Metal Products; in vsem ki so nam pomagali na kakšen način.

Hvala lepa pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi za lepo urejen pogreb.

Hvala tudi društvam St. Stephen's št. 224 KSKJ, Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ in Ohio Mens' Association, katerim društvam je spadal.

Ljubi sin in dragi brat, počivaj v miru v tvoji rojstni grudi.

Žalujoči ostali:

JOHN in MARGARET HODNIK, starši

JOHN JR. brat, MARY ROSE, sestra

Cleveland, Ohio, 10. julija, 1961.

CHICAGO, ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER—3660 W. 113th Place. Tri-level face brick home. 4 yrs. old. 3 bdrms., 2 bths, dng. rm., Oak Panel rec. rm. with fire place, breezeway, attached gar. Gas heat, air condition. Blt. ins auto. lawn sprinkling system. Owner must relocate. Sacrifice at \$49,900. BE 8-9457. (129)

\$3,000 DOWN, \$140 per mo. for 36 months, \$78.00 a mo. thereafter — Take a 3 bdrm. 2nd flr. choice Skokie Co-Op major appliances. 6 closets. Many Extras. Available Aug. 1. OR 3-0726. (129)

BOATS, MARINE SUPPLIES

19 FT. HACKER CRAFT — '57 Chev. V8 eng. steel reinforced bottom, speeds up to 55 mph. Completely refinished Double Plank Mahogany—will sacrifice for \$1,850. Andrew Pappas, 9140 Saginaw, ES 5-6650; Office DE 7-5252 Ext. 257. (129)

BUS AND TRUCKS

3 SCHOOL BUSES for sale — 1952 Chev, 1948 GMC, 1948 Dodge with new motor all in good condition. Good tires. LU 2-1266. (129)